با ایران توشه
یک قدم جلوتر
باش!

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

ایران توشه، مرجع دانلود فایل های کمک آموزشی دانش آموزان و کنکوری ها

همه چیز
برای موفقیت
تو!

- دانلود رایگان آزمون های آزمایشی قلمچی، خیلی سبز، گاج و ...
- دانلود رایگان گام به گام تمامی دروس
- دانلود رایگان نمونه سوالات امتحانی (نوبت اول و دوم) و امتحانات نهایی
- دانلود رایگان جزوه های کمک آموزشی و شب امتحانی

کافیست هر فایلی که نیاز دارید را در گوگل به این صورت جستجو کنید:

فایل مورد نیاز + ایران توشه

مثال:

دانلود گام به گام دوازدهم تجربی ایران توشه

irantooshe.ir

t.me/irantooshe

گام به گام پیاده‌سازی سیستم‌های اطلاعاتی و طراحی وب پایه یازدهم پودمان سوم

عنوان فصل: طراحی صفحات وب پویا

از صفحه‌ی ۱۱۱ تا صفحه‌ی ۱۵۷ کتاب

در این فایل پاسخ فعالیت‌ها، کارهای کلاسی، تمرین‌ها و پرسش‌های فصل طراحی صفحات وب پویا آمده است.
مباحث فصل: سرویس‌دهنده و سرویس‌گیرنده، PHP، آرایه‌ها، شرط و حلقه، CSS، پوسته تارنما، نمونه‌برگ پویا و جاوااسکریپت

تهیه‌شده در ایران‌توشه، توشه‌ای برای موفقیت

irantooshe.ir

فهرست پرسش‌ها

۱ صفحه ۱۱۴ · پژوهش — کاربرد درگاه‌های 8080، 21، 20 و 443 ..... ۷

۲ صفحه ۱۱۴ · فعالیت گروهی — مقایسه‌ی شکل ۱ و ۲ ..... ۷

۳ صفحه ۱۱۵ · فعالیت کارگاهی — نصب نرم‌افزار WAMP ۸

۴ صفحه ۱۱۷ · فعالیت — اجرای php1.php در پوشه‌ی MyWeb ۸

۵ صفحه ۱۱۷ · کارگاه — کارگاه ۱: ایجاد صفحه وب پویای ساده ۸

۶ صفحه ۱۱۸ · پرسش — مخفی بودن دستورات PHP ۹

۷ صفحه ۱۱۸ · فعالیت کارگاهی — نمایش مشخصات سخت‌افزاری با echo ۹

۸ صفحه ۱۱۸ · پژوهش — تفاوت echo، print و print_r ۱۰

۹ صفحه ۱۱۹ · کارگاه — کارگاه ۲: اعلان و مقداردهی متغیرها ۱۰

۱۰ صفحه ۱۱۹ · کارگاه — کارگاه ۳: نمایش رشته‌ها در PHP ۱۱

۱۱ صفحه ۱۲۰ · پرسش — اندیس‌های آرایه‌ی colors ۱۱

ایران توشه
توشه‌ای برای موفقیت

۱۲ صفحه ۱۲۱ · فعالیت کارگاهی — آرایه‌ی انجمنی نمره‌ی ۵ درس ۱۲
۱۳ صفحه ۱۲۱ · فعالیت کارگاهی — خروجی کد آرایه‌ی score ۱۲
۱۴ صفحه ۱۲۲ · کارگاه — کارگاه ۴: نمایش تعداد عناصر آرایه ۱۳
۱۵ صفحه ۱۲۲ · فعالیت کارگاهی — تعداد عناصر آرایه‌ی نمره‌ی ۵ درس ۱۳
۱۶ صفحه ۱۲۳ · پرسش — توضیح چندخطی در PHP ۱۴
۱۷ صفحه ۱۲۳ · فعالیت کارگاهی — خروجی کد مساحت دایره ۱۴
۱۸ صفحه ۱۲۴ · فعالیت کارگاهی — الحاق رشته‌ها با عملگر نقطه ۱۴
۱۹ صفحه ۱۲۴ · کنجکاوی — نبود فاصله در عبارت الحاق‌شده ۱۵
۲۰ صفحه ۱۲۴ · فعالیت کارگاهی — جدول ۲: عملگرهای مقایسه‌ای ۱۵
۲۱ صفحه ۱۲۵ · کارگاه — کارگاه ۵: کاربرد دستور if ۱۵
۲۲ صفحه ۱۲۵ · کارگاه — کارگاه ۶: استفاده از دستور switch ۱۶
۲۳ صفحه ۱۲۷ · کارگاه — کارگاه ۷: کاربرد حلقه for ۱۷
۲۴ صفحه ۱۲۷ · فعالیت کارگاهی — جدول تقویم با for و آرایه‌ی روزهای هفته ۱۷

ایران توشه
توشه‌ای برای موفقیت

۲۵ صفحه ۱۲۸ · کارگاه — کارگاه ۸: ساخت فهرست کشویی با foreach ۱۸

۲۶ صفحه ۱۲۹ · کارگاه — کارگاه ۹: استفاده از حلقه while ۱۹

۲۷ صفحه ۱۲۹ · کارگاه — کارگاه ۱۰: استفاده از حلقه do while ۱۹

۲۸ صفحه ۱۳۱ · فعالیت کارگاهی — جدول ضرب ۱۰ در ۱۰ با for تودرتو ۲۰

۲۹ صفحه ۱۳۱ · فعالیت گروهی — آشنایی با CSS ۲۰

۳۰ صفحه ۱۳۲ · فعالیت گروهی — انواع استفاده از CSS ۲۱

۳۱ صفحه ۱۳۳ · فعالیت گروهی — بخش‌های declaration ۲۲

۳۲ صفحه ۱۳۴ · کارگاه — کارگاه ۱۱: تغییر رنگ عناصر ۲۲

۳۳ صفحه ۱۳۵ · کارگاه — کارگاه ۱۲: استایل شیت داخلی ۲۳

۳۴ صفحه ۱۳۶ · کارگاه — کارگاه ۱۳: استایل شیت خارجی ۲۳

۳۵ صفحه ۱۳۶ · فعالیت کارگاهی — استایل شیت داخلی برای سایر صفحات محصول ۲۴

۳۶ صفحه ۱۳۷ · کنجکاوی — مزیت استایل شیت خارجی ۲۵

۳۷ صفحه ۱۳۷ · فعالیت کارگاهی — نوع قلم با استایل شیت خارجی ۲۵

ایران توشه
توشه‌ای برای موفقیت

۳۸ صفحه ۱۳۸ · پژوهش — روش‌های انتخاب اندازه‌ی قلم ۲۵
۳۹ صفحه ۱۳۸ · کارگاه — کارگاه ۱۴: ایجاد قالب‌بندی روی متن ۲۶
۴۰ صفحه ۱۴۱ · کارگاه — کارگاه ۱۵: طراحی پوسته‌ی تارنما ۲۶
۴۱ صفحه ۱۴۳ · کارگاه — کارگاه ۱۶: بهینه‌سازی پوسته‌ی تارنما ۲۷
۴۲ صفحه ۱۴۵ · کارگاه — کارگاه ۱۷: صفحه‌ی عضویت در تارنما (ایجاد نمونه‌برگ) ۲۸
۴۳ صفحه ۱۴۷ · پرسش — روش ارسال اطلاعات نمونه‌برگ ۲۹
۴۴ صفحه ۱۴۷ · کارگاه — کارگاه ۱۷: صفحه‌ی دریافت‌کننده و روش GET ۲۹
۴۵ صفحه ۱۴۸ · پرسش — اطلاعات نوار نشانی در روش GET ۳۰
۴۶ صفحه ۱۴۸ · کارگاه — کارگاه ۱۷: تغییر روش ارسال به POST ۳۰
۴۷ صفحه ۱۴۹ · پژوهش — الگوهای تابع filter_var برای نشانی اینترنتی ۳۱
۴۸ صفحه ۱۴۹ · کارگاه — کارگاه ۱۸: اعتبارسنجی اطلاعات نمونه‌برگ ۳۱
۴۹ صفحه ۱۵۳ · کارگاه — کارگاه ۱۹: نمایش پیام با alert و confirm ۳۲
۵۰ صفحه ۱۵۵ · کارگاه — کارگاه ۲۰: اعتبارسنجی اطلاعات ورودی با جاوا اسکریپت ۳۳

ایران توشه
راه توشه‌ای برای موفقیت

۱ صفحه ۱۱۴ پژوهش

در مورد کاربرد درگاه ۸۰۸۰، ۲۰، ۲۱ و ۴۴۳ تحقیق کنید.

شماره‌ی درگاه	کاربرد
8080	درگاه جایگزین برای سرویس وب (HTTP)؛ برای اجرای هم‌زمان چند وب‌سرور یا برنامه‌های سرور محلی و پروکسی به کار می‌رود.
20	انتقال داده‌ی واقعی پرونده‌ها در پروتکل انتقال پرونده (FTP).
21	درگاه فرمان و کنترل اتصال در پروتکل انتقال پرونده (FTP).
443	درگاه پیش‌فرض پروتکل امن وب (HTTPS) که ارتباط را رمزنگاری می‌کند.

۲ صفحه ۱۱۴ فعالیت گروهی

شکل ۱ و ۲ را با هم مقایسه کرده، نوع هریک از نرم‌افزارها را در شکل ۲ بنویسید.

در شکل ۱ سرویس‌گیرنده (مرورگر) درخواست را به سرویس‌دهنده‌ی وب می‌فرستد و پاسخ دریافت می‌کند. در شکل ۲ همه‌ی این بخش‌ها پس از نصب WAMP روی یک رایانه قرار دارند:

نرم‌افزار	نوع
مرورگر (Firefox، Chrome ...)	نرم‌افزار سرویس‌گیرنده (Client)؛ درخواست صفحه را می‌فرستد.
Apache	وب‌سرور (سرویس‌دهنده‌ی وب)؛ درخواست را دریافت و پاسخ را ارسال می‌کند.
PHP	مفسر زبان برنامه‌نویسی سمت سرویس‌دهنده؛ کدهای PHP را پردازش می‌کند.
MySQL	سیستم مدیریت پایگاه داده؛ داده‌ها را ذخیره و بازیابی می‌کند.

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

این فایل توسط سایت ایران‌توشه تهیه شده است.
irantooshe.ir

۳ صفحه ۱۱۵ فعالیت کارگاهی

فیلم را مشاهده کرده، نرم‌افزار WAMP را روی سیستم خود نصب کنید و از صحت نصب آن اطمینان حاصل کنید.

1. پرونده‌ی نصب WAMP را اجرا کرده، زبان را انتخاب و شرایط استفاده را بپذیرید.
2. مسیر نصب را (پیش‌فرض C:\wamp) انتخاب کنید و مراحل نصب را تا پایان ادامه دهید.
3. نرم‌افزار WAMP را اجرا کنید؛ نماد آن در نوار وظیفه باید پس از راه‌اندازی سرویس‌ها سبز شود (قرمز یا نارنجی یعنی یک یا چند سرویس اجرا نشده است).
4. مرورگر را باز کرده و نشانی http://localhost را وارد کنید؛ نمایش صفحه‌ی اصلی WAMP نشان‌دهنده‌ی نصب درست است.
5. در صورت نمایش خطا، اشغال بودن درگاه ۸۰ (مثلاً توسط IIS یا Skype) و نصب بودن بسته‌های لازم جانبی (Visual C++ Redistributable) را بررسی کنید.

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

۴ صفحه ۱۱۷ فعالیت

اگر پوشه‌ی MyWeb را در مسیر C:\wamp\www ایجاد کرده و صفحه وب php1.php را در این پوشه قرار دهید، برای اجرای آن باید چه عبارتی را در نوار آدرس مرورگر بنویسید؟ عبارت معادل آن چیست؟

```
http://localhost/MyWeb/php1.php
```

عبارت معادل آن (با نشانی IP):

```
http://127.0.0.1/MyWeb/php1.php
```

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

۵ صفحه ۱۱۷ کارگاه

کارگاه ۱: ایجاد صفحه وب پویای ساده (ایجاد پرونده‌ی php1.php در پوشه‌ی www، اجرای آن با localhost، جایگزین کردن کد مرحله‌ی ۲ با کد جدید و مشاهده‌ی کد صفحه با view page source).

مرحله‌ی ۲ ـ دستورهای PHP بین برچسب‌های <body> و </body>:

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
<meta charset="utf-8">
<title>نمونه برنامه اول</title>
```

```
</head>
<body>
<?php
 echo "Hello PHP";
?>
</body>
</html>
```

مرحله‌ی ۶ ـ جایگزین‌کردن دستورهای PHP با دستوری که برچسب HTML نیز تولید می‌کند:

```
<?php
 echo '<h1 style="color:blue">به دنیای صفحات وب پویا خوش آمدید</h1>';
 echo '<p>این صفحه توسط وبسرور Apache و زبان PHP ساخته شده است.</p>';
?>
```

نشانی اجرا: http://localhost/php1.php. در مرورگر عبارت‌ها (و عنوان بزرگ آبی) نمایش داده می‌شود. در مرحله‌ی ۷ با view page source فقط خروجی HTML (برچسب‌های <h1> و <p> و متن) دیده می‌شود و دستور echo و برچسب php?> دیده نمی‌شود.

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

۶ صفحه ۱۱۸ پرسش

چرا دستورات PHP در مرورگرها (با استفاده از view page source) قابل مشاهده نیستند؟

زیرا دستورات PHP سمت سرویس‌دهنده هستند؛ وب‌سرور (Apache) آن‌ها را اجرا و تفسیر می‌کند و فقط خروجی آن‌ها (کد HTML و جاوا اسکریپت) را برای مرورگر می‌فرستد. بنابراین مرورگر خود کد PHP را دریافت نمی‌کند.

۷ صفحه ۱۱۸ فعالیت کارگاهی

با استفاده از دستور echo مشخصات سخت‌افزاری سیستم خود را در خروجی مرورگر نمایش دهید.

```
<?php
 echo "پردازنده: Intel Core i5 <br>";
 echo "حافظه‌ی اصلی (RAM): 8 گیگا بایت <br>";
 echo "دیسک سخت: 500 گیگا بایت <br>";
 echo "کارت گرافیک: Intel HD Graphics <br>";
 echo "نمایشگر: 19 اینچ";
?>
```

مشخصات بالا نمونه است و باید با مشخصات رایانه‌ی خودتان جایگزین شود.

ایران توشه
توشه‌ای برای موفقیت

۸ صفحه ۱۱۸ پژوهش

تفاوت دستورهای print ،echo و print_r را به کمک هنرآموز خود بررسی کنید.

دستور	ویژگی
echo	یک ساختار زبانی است و مقداری برنمی‌گرداند؛ چند مقدار را می‌توان با کاما به آن داد؛ کمی سریع‌تر از print است.
print	ساختار زبانی است و همیشه مقدار 1 برمی‌گرداند (در عبارت‌ها قابل استفاده است)؛ فقط یک مقدار می‌گیرد.
print_r	تابعی برای نمایش محتوای متغیر به شکل خوانا؛ برای نمایش آرایه‌ها (کلید و مقدار همه‌ی عناصر) به کار می‌رود.

```php
<?php
 echo "a", "b";       // ab
 print "c";            // c
 print_r(array(1,2));   // Array ( [0] => 1 [1] => 2 )
?>
```

۹ صفحه ۱۱۹ کارگاه

کارگاه ۲: اعلان و مقداردهی متغیرها (ایجاد پرونده‌ی 2prog.php، اجرای آن و نوشتن خروجی برنامه در کادر).

```php
<?php
 $name = "Ali";
 $age = 17;
 $avg = 18.75;
 $pass = true;
 echo "نام: " . $name . "<br>";
 echo "سن: " . $age . "<br>";
 echo "معدل: " . $avg . "<br>";
 echo $pass;
?>
```

خروجی برنامه:

```
نام: Ali
سن: 17
معدل: 18.75
1
```

مقدار منطقی true در خروجی به صورت 1 نمایش داده می‌شود (مقدار false چیزی نمایش نمی‌دهد).

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

۱۰ صفحه ۱۱۹ کارگاه

رشته‌ها بین تک کوتیشن و یا دابل کوتیشن قرار می‌گیرند؛ اما تفاوت کاربرد تک کوتیشن و دابل کوتیشن در چیست؟

کارگاه ۳: نمایش رشته‌ها در PHP (ایجاد پرونده‌ی 3prog.php، اجرا، نوشتن خروجی در کادر و کامل‌کردن جمله‌ی زیر)

هنگامی‌که نام یک متغیر در رشته باشد، در صورت استفاده از دابل کوتیشن در خروجی به‌جای نام متغیر، ..... و در صورت استفاده از تک کوتیشن در خروجی ..... ظاهر می‌شود.

```
<?php
 $city = "Dezful";
 echo "I live in $city <br>";
 echo 'I live in $city <br>';
?>
```

خروجی برنامه:

```
I live in Dezful
I live in $city
```

هنگامی‌که نام یک متغیر در رشته باشد، در صورت استفاده از دابل کوتیشن در خروجی به‌جای نام متغیر، **مقدار آن متغیر** و در صورت استفاده از تک کوتیشن در خروجی، **خود نام متغیر (همراه با علامت $)** ظاهر می‌شود.

تفاوت: درون دابل کوتیشن متغیرها و نویسه‌های کنترلی (مانند \n) تفسیر می‌شوند، ولی درون تک کوتیشن رشته دقیقاً به همان شکل نوشته‌شده چاپ می‌شود.

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

۱۱ صفحه ۱۲۰ پرسش

اندیس پایانی آرایه $colors چیست؟ محتوای آرایه با اندیس شماره ۱ چیست؟

آرایه‌ی $colors سه عنصر دارد و اندیس‌ها از ۰ شروع می‌شوند، پس اندیس پایانی برابر 2 است (عنصر blue).
محتوای اندیس شماره‌ی ۱ برابر green است.

```
$colors[0] = "red";
$colors[1] = "green";
$colors[2] = "blue";
```

۱۲ صفحه ۱۲۱ فعالیت کارگاهی

با استفاده از ساختار آرایه‌های انجمنی نمره‌ی ۵ درس خود را تعریف کرده، نمایش دهید.

```
<?php
 $score = array("math"=>18, "physics"=>17, "chemistry"=>19, "english"=>16,
"religion"=>20);
 echo "Math: " . $score['math'] . "<br>";
 echo "Physics: {$score['physics']}<br>";
 echo "Chemistry: {$score['chemistry']}<br>";
 echo "English: {$score['english']}<br>";
 echo "Religion: {$score['religion']}<br>";
?>
```

```
Math: 18
Physics: 17
Chemistry: 19
English: 16
Religion: 20
```

۱۳ صفحه ۱۲۱ فعالیت کارگاهی

کد زیر را در یک پرونده php نوشته، آن را ذخیره کرده، اجرا کنید و خروجی را در کادر صفحه‌ی بعد بنویسید.

```
<?php
$score=array("ali"=>18, "omid"=>17, "neda"=>19);
$score['reza']= 18;
$score['masoud']= 17;
$score['neda']= 19;
echo('<p dir="rtl">تعداد عناصر آرایه برابر است با ' . count($score) . '</p>');
?>
```

خروجی:

```
تعداد عناصر آرایه برابر است با 5
```

عنصر neda از قبل در آرایه بود و مقداردهی دوباره‌ی آن فقط مقدارش را عوض می‌کند، پس عناصر ali، omid، neda، reza و masoud یعنی ۵ عنصر وجود دارد.

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

۱۴ صفحه ۱۲۲ کارگاه

کارگاه ۴: نمایش تعداد عناصر آرایه (بررسی کد و خروجی آن؛ ذخیره با نام 4prog.php؛ افزودن print_r($score); به انتهای دستورات؛ انتقال دستور array به بعد از مقداردهی عناصر آرایه (خط ۴) و بررسی تغییر خروجی).

خروجی کد: عبارت «تعداد عناصر آرایه برابر است با 5». پس از افزودن print_r($score); ساختار و محتوای آرایه نمایش داده می‌شود:

```
Array
(
    [ali] => 18
    [omid] => 17
    [neda] => 19
    [reza] => 18
    [masoud] => 17
)
```

اگر دستور array بعد از مقداردهی عناصر آرایه (خط ۴) نوشته شود:

```
$score['reza']= 18;
$score['masoud']= 17;
$score['neda']= 19;
$score=array("ali"=>18, "omid"=>17, "neda"=>19);
```

خروجی به «تعداد عناصر آرایه برابر است با 3» تغییر می‌کند و print_r فقط سه عنصر ali، omid و neda را نشان می‌دهد. علت: دستور array یک آرایه‌ی تازه می‌سازد و در متغیر $score قرار می‌دهد؛ بنابراین عناصر reza و masoud که قبلاً اضافه شده بودند از بین می‌روند.

۱۵ صفحه ۱۲۲ فعالیت کارگاهی

تعداد عناصر آرایه‌ی انجمنی نمره‌ی ۵ درس خود را نمایش دهید.

```
<?php
 $score = array("math"=>18, "physics"=>17, "chemistry"=>19, "english"=>16,
"religion"=>20);
 echo 'تعداد عناصر آرایه برابر است با ' . count($score);
?>
```

```
تعداد عناصر آرایه برابر است با 5
```

ایران توشه
توشه‌ای برای موفقیت

۱۶ صفحه ۱۲۳ پرسش

درج توضیح چندخطی چگونه انجام می‌شود؟

توضیح چندخطی بین علامت‌های */ و /* قرار می‌گیرد:

```
/* این یک توضیح
   چندخطی است */
```

(توضیح تک‌خطی با // یا # نوشته می‌شود.)

۱۷ صفحه ۱۲۳ فعالیت کارگاهی

کد بالا را در یک پرونده php نوشته، ذخیره و اجرا کنید. خروجی آن را بنویسید.

```
<?php
 define("PI",3.14);
 $r=8.5;
 $area= PI*$r*$r;
 echo("Circle Area :" . $area );
?>
```

خروجی: (226.865 = 8.5 × 8.5 × 3.14)

```
Circle Area :226.865
```

۱۸ صفحه ۱۲۴ فعالیت کارگاهی

خروجی برنامه‌ی زیر را در کادر بنویسید.

ایران توشه
توشه‌ای برای موفقیت

```
<?php
 $a = "Iranian";
 $b = "Shop";
 echo $a . $b . "<br>";
 echo $a . " " . $b;
?>
```

```
IranianShop
Iranian Shop
```

عملگر نقطه فقط دو رشته را به هم می‌چسباند و در بین آن‌ها فاصله نمی‌گذارد؛ برای ایجاد فاصله باید یک رشته‌ی حاوی فاصله (" ") نیز الحاق شود.

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

۱۹ صفحه ۱۲۴ کنجکاوی

به چه دلیل در عبارت نمایش داده شده، بین کلمات فضای خالی وجود ندارد؟

زیرا عملگر الحاق (نقطه) دو رشته را دقیقاً پشت سر هم قرار می‌دهد و خودش فاصله اضافه نمی‌کند؛ اگر فاصله خواسته باشیم باید رشته‌ی " " را هم در عبارت بیاوریم.

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

۲۰ صفحه ۱۲۴ فعالیت کارگاهی

ـ ستون نتیجه‌ی جدول ۲ را کامل کنید.

ـ با استفاده از دستور echo صحت نتایج هر یک از عبارات جدول ۲ را بررسی کنید.

جدول ۲ـ برخی عملگرهای مقایسه‌ای متفاوت PHP (برای $num1=18; و $num2=4;)

جدول ۲ـ برخی عملگرهای مقایسه‌ای متفاوت PHP

عملگر	توضیحات	مثال	نتیجه
===	برابری مقدار و نوع دو متغیر	$num1 === $num2	false
!==	نابرابری مقدار و نوع دو متغیر	$num1 !== $num2	true

```
<?php
 $num1=18; $num2=4;
 var_dump($num1 === $num2);   // bool(false)
 var_dump($num1 !== $num2);   // bool(true)
?>
```

دستور echo مقدار false را به صورت رشته‌ی خالی چاپ می‌کند (و true را به صورت 1)؛ به همین دلیل برای بررسی نتیجه از var_dump استفاده می‌شود.

۲۱ صفحه ۱۲۵ کارگاه

کارگاه ۵: کاربرد دستور if (دستورهای PHP را در موقعیت مشخص شده بنویسید؛ عملکرد این دستورها چیست؟ پرونده را با نام 5prog.php ذخیره کرده، اجرا کنید).

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
<meta charset="utf-8">
<title>نمونه برنامه سوم</title>
</head>
```

ایران توشه
توشه‌ای برای موفقیت

```
<body dir="rtl">
<?php
 $grade = 15;
 if ($grade >= 17) {
   echo "عالی";
 } elseif ($grade >= 10) {
   echo "قبول";
 } else {
   echo "مردود";
 }
?>
</body>
</html>
```

عملکرد: مقدار متغیر $grade با شرط‌ها مقایسه می‌شود. اگر نمره ۱۷ یا بیشتر باشد پیام «عالی»، اگر کمتر از ۱۷ ولی حداقل ۱۰ باشد پیام «قبول» و در غیر این صورت پیام «مردود» چاپ می‌شود. با نمره‌ی ۱۵ خروجی «قبول» است.

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

۲۲ صفحه ۱۲۵ کارگاه

کارگاه ۶: استفاده از دستور switch (صفحه‌ی وب جدید با عنوان «نمونه برنامه چهارم»، ذخیره با نام 6prog.php و ویرایش کد برای نمایش متن به رنگ قرمز).

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
<meta charset="utf-8">
<title>نمونه برنامه چهارم</title>
</head>
<body dir="rtl">
<?php
 $day = 3;
 switch ($day) {
   case 1: echo "شنبه"; break;
   case 2: echo "یکشنبه"; break;
   case 3: echo "دوشنبه"; break;
   default: echo "روز دیگر";
 }
?>
</body>
</html>
```

خروجی: «دوشنبه». برای نمایش متن به رنگ قرمز، متن را درون برچسب HTML با رنگ قرمز چاپ می‌کنیم، مثلاً:

```
case 3: echo '<span style="color:red">دوشنبه</span>'; break;
```

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

۲۳ صفحه ۱۲۷ کارگاه

کارگاه ۷: کاربرد حلقه for (ایجاد جدول با دستور for با تعداد تکرار معین؛ نوشتن دستورهای ایجاد سرستون، دستورهای PHP، ذخیره با نام 7prog.php و اجرا).

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
<meta charset="utf-8">
<title>جدول</title>
</head>
<body dir="rtl">
<table border="1">
<tr><th>ردیف</th><th>مربع</th></tr>
<?php
 for ($i = 1; $i <= 5; $i++) {
   echo "<tr><td>$i</td><td>" . ($i * $i) . "</td></tr>";
 }
?>
</table>
</body>
</html>
```

سرستون جدول در بخش HTML نوشته شده و حلقه‌ی for به تعداد شمارنده (۵ بار) یک سطر به جدول اضافه می‌کند.

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

۲۴ صفحه ۱۲۷ فعالیت کارگاهی

برای نمایش جدول زیر دستورهای زیر را تکمیل کنید.

<?php

$day=array("شنبه","یکشنبه","دوشنبه","سه شنبه","چهارشنبه","پنج شنبه","جمعه");

..... (سه خط) .....

?>

```
<?php
$day=array("جمعه","پنج شنبه","چهارشنبه","سه شنبه","دوشنبه","یکشنبه","شنبه");
echo '<table border="1" dir="rtl"><tr>';
foreach ($day as $d) { echo "<th>$d</th>"; }
echo '</tr>';
for ($i = 1; $i <= 30; $i++) {
  if ($i % 7 == 1) { echo '<tr>'; }
```

ایران توشه
توشه‌ای برای موفقیت

```
  echo "<td>$i</td>";
  if ($i % 7 == 0 || $i == 30) { echo '</tr>'; }
}
echo '</table>';
?>
```

سرستون از آرایه‌ی $day ساخته می‌شود. حلقه‌ی for اعداد ۱ تا ۳۰ را می‌نویسد؛ با هر ۷ عدد یک سطر جدید شروع و بسته می‌شود (باقی‌مانده‌ی $i % 7 برابر ۱ یعنی شروع سطر و برابر ۰ یعنی پایان سطر).

هفته‌ی اول: ۱ تا ۷، هفته‌ی دوم: ۸ تا ۱۴، هفته‌ی سوم: ۱۵ تا ۲۱، هفته‌ی چهارم: ۲۲ تا ۲۸ و سطر آخر: ۲۹ و ۳۰ که با جدول کتاب یکسان است.

۲۵ صفحه ۱۲۸ کارگاه

کارگاه ۸: ساخت فهرست کشویی (ایجاد خروجی شکل ۶ با دستورات PHP و حلقه‌ی foreach؛ ذخیره با نام 8prog.php و اجرا).

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
<meta charset="utf-8">
<title>فهرست کشویی</title>
</head>
<body dir="rtl">
شهر خود را انتخاب کنید:
<select name="city">
<?php
 $cities = array("دزفول" ,"مشهد" ,"تبریز" ,"شیراز" ,"اصفهان" ,"تهران");
 foreach ($cities as $c) {
   echo "<option value='$c'>$c</option>";
 }
?>
</select>
</body>
</html>
```

حلقه‌ی foreach در هر تکرار یک عنصر آرایه را در متغیر $c قرار می‌دهد و یک گزینه‌ی <option> برای فهرست کشویی می‌سازد.

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

این فایل توسط سایت ایران‌توشه تهیه شده است.

irantooshe.ir

۲۶ صفحه ۱۲۹ کارگاه

کارگاه ۹: استفاده از حلقه while (ایجاد نمونه‌برگ دریافت اطلاعات شکل ۷؛ ایجاد پرونده، وارد کردن دستورها در موقعیت مشخص شده و ذخیره با نام 9prog.php).

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
<meta charset="utf-8">
<title>نمونه برگ دریافت اطلاعات</title>
</head>
<body dir="rtl">
<form method="post" action="">
<?php
 $n = 1;
 while ($n <= 5) {
   echo "<label for='text$n'>کادر متن $n: </label>";
   echo "<input type='text' name='text$n' id='text$n'><br><br>";
   $n++;
 }
?>
<input type="submit" value="ارسال">
</form>
</body>
</html>
```

تا زمانی که شرط $n <= 5 برقرار است یک کادر متن ساخته می‌شود و متغیر $n باعث می‌شود name و id هر کادر منحصربه‌فرد باشد (text1 تا text5).

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

۲۷ صفحه ۱۲۹ کارگاه

کارگاه ۱۰: استفاده از حلقه do while (ایجاد فهرستی از دکمه‌های رادیویی شکل ۸؛ ذخیره با نام 10prog.php؛ مشاهده‌ی کد صفحه با view page source و بررسی ویژگی id دکمه‌های رادیویی).

کدام قسمت کد php این ویژگی را مقداردهی می‌کند؟

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
<meta charset="utf-8">
<title>دکمه‌های رادیویی</title>
</head>
<body dir="rtl">
<?php
 $i = 1;
 do {
   echo "<input type='radio' name='level' id='radio$i' value='$i'>";
```

```
    echo "<label for='radio$i'>گزینه $i</label><br>";
    $i++;
  } while ($i <= 4);
?>
</body>
</html>
```

در view page source برای دکمه‌ها id="radio1" تا id="radio4" دیده می‌شود. ویژگی id با قسمت id='radio$i' در دستور echo مقداردهی می‌شود؛ مقدار متغیر شمارنده‌ی $i در هر تکرار به عبارت radio اضافه می‌شود.

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

۲۸ صفحه ۱۳۱ فعالیت کارگاهی

برنامه‌ای به زبان PHP بنویسید که جدول ضرب ۱۰ در ۱۰ را با استفاده از دستورات for تودرتو در خروجی مرورگر نمایش دهد.

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
<meta charset="utf-8">
<title>جدول ضرب</title>
</head>
<body dir="rtl">
<table border="1" style="text-align:center">
<?php
 for ($i = 1; $i <= 10; $i++) {
   echo "<tr>";
   for ($j = 1; $j <= 10; $j++) {
     echo "<td>" . ($i * $j) . "</td>";
   }
   echo "</tr>";
 }
?>
</table>
</body>
</html>
```

حلقه‌ی بیرونی (متغیر $i) سطرها و حلقه‌ی درونی (متغیر $j) خانه‌های هر سطر را می‌سازد؛ در هر خانه حاصل‌ضرب $i*$j نوشته می‌شود.

۲۹ صفحه ۱۳۱ فعالیت گروهی

سؤالات زیر را در کلاس مطرح کرده و پس از گفت‌وگو با هم‌کلاسی‌های خود در این باره، پاسخ را ارائه دهید:

ـ CSS، مخفف چه واژگانی است؟

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

ـ نقش CSS، در ایجاد تارنماها را شرح دهید؟

ـ استایل شیت (Style sheet) چیست؟

- CSS مخفف Cascading Style Sheets (شیوه‌نامه‌های آبشاری) است.
- نقش CSS: HTML ساختار و محتوای صفحه را تعیین می‌کند و CSS ظاهر و نحوه‌ی نمایش آن (رنگ، قلم، اندازه، فاصله و چیدمان) را کنترل می‌کند. با جدا کردن ظاهر از محتوا، تغییر شکل همه‌ی صفحات تارنما آسان و سریع می‌شود و کدها کوتاه‌تر و قابل نگهداری‌تر هستند.
- استایل شیت پرونده یا بخشی از صفحه است که مجموعه‌ای از قوانین CSS (سبک‌ها) را برای عناصر HTML تعریف می‌کند.

۳۰ صفحه ۱۳۲ **فعالیت گروهی**

ـ انواع استفاده از CSS را نام برده، درباره هر کدام توضیح مختصری ارائه دهید.

ـ در دو تصویر زیر، قسمت‌های مختلف کد را شناسایی کرده، به طور مجزا درباره هر کدام توضیح دهید.

- **درون‌خطی (Inline):** سبک با صفت style داخل برچسب همان عنصر نوشته می‌شود و فقط روی همان عنصر اثر دارد: <p style="color:green">
- **داخلی (Internal):** قوانین در عنصر <style> در بخش <head> همان صفحه نوشته می‌شوند و روی همه‌ی عناصر آن صفحه اثر دارند.
- **خارجی (External):** قوانین در پرونده‌ای جداگانه با پسوند css نوشته و با عنصر <link> به صفحه‌ها متصل می‌شوند؛ یک پرونده می‌تواند ظاهر چندین صفحه را کنترل کند.

قسمت‌های کد در شکل ۹: در حالت داخلی کدهای CSS بین <style> و </style> در head صفحه آمده‌اند؛ در حالت خارجی عنصر <link href="..." rel="stylesheet"> به پرونده‌ی css. اشاره می‌کند و قوانین (شامل انتخابگر، صفت و مقدار) در آن پرونده‌اند. هر قانون از انتخابگر (selector) و بخش تعیین سبک (declaration شامل property و value) تشکیل شده است.

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

۳۱ صفحه ۱۳۳ فعالیت گروهی

بخش‌های مختلف قسمت declaration را در کادرها بنویسید.

```
p {
   color : green ;
   ─┬──   ──┬──
  property  value
}
```

- property (ویژگی): نام صفتی که می‌خواهیم تغییر دهیم، مانند color.
- value (مقدار): مقداری که به صفت داده می‌شود، مانند green.
- بین property و value علامت دونقطه (:) و در پایان هر declaration علامت سمیکولن (;) قرار می‌گیرد.

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

۳۲ صفحه ۱۳۴ کارگاه

کارگاه ۱۱: تغییر رنگ عناصر (باز کردن صفحه‌ی «قالب‌بندی متن و پاراگراف»، ایجاد استایل شیت داخلی، تعیین سبک عناصر h1 و p، ذخیره و مشاهده‌ی نتیجه).

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
<meta charset="utf-8">
<title>قالب‌بندی متن و پاراگراف</title>
<style type="text/css">
h1 {
  color: red;}
p {
  color: green;}
</style>
</head>
<body dir="rtl">
<h1>پسته ایرانی</h1>
<p>یکی از بهترین محصولات ایران پسته است.</p>
</body>
</html>
```

پس از ذخیره‌ی صفحه و باز کردن آن در مرورگر، عنوان h1 قرمز و پاراگراف‌ها سبز نمایش داده می‌شوند.

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

۳۳ صفحه ۱۳۵ کارگاه

کارگاه ۱۲: استفاده از استایل شیت داخلی (Internal) در صفحه‌ی معرفی محصول پسته.

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
<meta charset="utf-8">
<title>محصولات ایرانی</title>
<style type="text/css">
body{
  background-color: yellow;}
h1{
  color: gray;}
h1, p{
  text-align: right;}
</style>
</head>
<body>
<h1>معرفی پسته ایرانی</h1>
<p>یکی از بهترین محصولات ایران، پسته است. این محصول سرشار از پتاسیم است.</p>
<p>مراکز اصلی تولید پسته در استان کرمان و شهرستان رفسنجان قرار دارند.
در ایران چهار نوع پسته فندقی، کله قوچی، احمد آقایی و اکبری تولید می‌شوند.</p>
</body>
</html>
```

نتیجه: زمینه‌ی صفحه زرد، عنوان خاکستری و عنوان و پاراگراف‌ها راست‌چین نمایش داده می‌شوند.

۳۴ صفحه ۱۳۶ کارگاه

کارگاه ۱۳: استفاده از استایل شیت خارجی (External) (تغییر صفحه‌ی معرفی محصول پسته، ایجاد پرونده‌ی styles.css در پوشه‌ی css و ارجاع به آن در صفحه).

۱ـ صفحه‌ی وب بدون استایل داخلی:

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
<meta charset="utf-8">
<title>محصولات ایرانی</title>
<link href="css/styles.css" type="text/css" rel="stylesheet" />
</head>
<body>
<h1>بهترین محصولات خشکبار ایران برای صادرات</h1>
<p>بهترین محصولات ایران شامل پسته، خرما، کشمش و به عنوان حوزه‌ای جدید در میوه‌های خشک
است.</p>
</body>
</html>
```

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

۲ـ پرونده‌ی css/styles.css:

```
body{
  background-color: yellow;}
h1{
  color: gray;}
h1, p{
  text-align: right;}
```

۳ـ برای استفاده از استایل شیت خارجی، عنصر <link> بالا در بخش <head> اضافه شده است. صفت href نشانی پرونده‌ی CSS، type نوع سند (text/css) و rel نوع ارتباط (stylesheet) را مشخص می‌کند. با ذخیره و اجرای صفحه، نتیجه مانند کارگاه قبل است.

۳۵ صفحه ۱۳۶ **فعالیت کارگاهی**

برای سایر صفحات معرفی محصول فروشگاه محصولات ایرانی، با استفاده از استایل شیت داخلی، سبک‌هایی را مانند مثال فوق، برای عناصر موجود در صفحه در نظر بگیرید و خروجی جدید را با خروجی قبلی مقایسه کنید.

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
<meta charset="utf-8">
<title>زعفران ایرانی</title>
<style type="text/css">
body{
  background-color: #fff5e6;}
h1{
  color: red;}
h1, p{
  text-align: right;}
p{
  color: navy;}
</style>
</head>
<body>
<h1>معرفی زعفران ایرانی</h1>
<p>زعفران گران‌ترین ادویه‌ی جهان است و بیشتر آن در استان خراسان تولید می‌شود.</p>
</body>
</html>
```

مقایسه: نسبت به صفحه‌ی بدون سبک، در صفحه‌ی جدید رنگ زمینه، رنگ عنوان و متن و جهت چینش متن تغییر کرده و ظاهر صفحه جذاب‌تر و منظم‌تر شده است.

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

۳۶ صفحه ۱۳۷ کنجکاوی

چرا برای تارنماهایی که بیش از یک صفحه دارند، بهتر است از استایل شیت‌های خارجی استفاده شود؟

زیرا با نوشتن قوانین یک بار در یک پرونده‌ی css و اتصال آن به همه‌ی صفحه‌ها، ظاهر همه‌ی صفحات یکسان می‌شود و برای تغییر ظاهر کل تارنما کافی است فقط همان پرونده ویرایش شود. در نتیجه از تکرار کدها در هر صفحه جلوگیری می‌شود، نگهداری آسان‌تر است و پرونده‌ی CSS توسط مرورگر ذخیره (cache) می‌شود و صفحه‌ها سریع‌تر بارگذاری می‌شوند.

۳۷ صفحه ۱۳۷ فعالیت کارگاهی

برای صفحات معرفی محصول تارنمای فروشگاه محصولات ایرانی، با استفاده از استایل شیت خارجی، سبک‌هایی را مانند مثال بالا، برای عناصر موجود در صفحه در نظر بگیرید و خروجی جدید را با خروجی قبلی مقایسه کنید.

پرونده‌ی css/styles.css که به همه‌ی صفحات محصول با <link> متصل می‌شود:

```
h1, h2{
  font-family: Arial, Verdana, "Courier New";}
p{
  font-family: Tahoma, Verdana;
  color: green;}
```

پس از اتصال پرونده، نوع قلم عنوان‌ها و پاراگراف‌ها در همه‌ی صفحه‌ها یکسان تغییر می‌کند و اگر قلم اول روی رایانه نباشد، قلم‌های بعدی جایگزین می‌شوند.

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

۳۸ صفحه ۱۳۸ پژوهش

درباره‌ی روش‌های مختلف انتخاب اندازه‌ی قلم تحقیق کرده، تفاوت آن‌ها را بررسی کنید.

- **پیکسل (px):** اندازه‌ی مطلق است و با اندازه‌ی نمایشگر تغییر نمی‌کند؛ مثلاً font-size: 12px.
- **درصد (%):** اندازه‌ی نسبی است و نسبت به اندازه‌ی قلم عنصر والد حساب می‌شود؛ مثلاً 200% یعنی دو برابر.
- **em:** اندازه‌ی نسبی است؛ هر 1em برابر اندازه‌ی قلم والد است؛ مثلاً 1.3em.
- اندازه‌های نسبی (% و em) بهتر با تنظیمات کاربر و اندازه‌ی صفحه سازگار می‌شوند، ولی پیکسل اندازه‌ی دقیق و ثابتی می‌دهد.

۳۹ صفحه ۱۳۸ کارگاه

کارگاه ۱۴: ایجاد قالب‌بندی روی متن (ایجاد صفحه‌ی وب شامل پاراگراف؛ با استایل شیت داخلی نوع قلم پاراگراف را دلخواه تغییر دهید؛ اندازه‌ی متن را ۳۰ پیکسل قرار دهید؛ متن پاراگراف را ضخیم کنید).

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
<meta charset="utf-8">
<title>قالب‌بندی متن</title>
<style type="text/css">
p {
  font-family: Tahoma;
  font-size: 30px;
  font-weight: bold;}
</style>
</head>
<body dir="rtl">
<p>پسته یکی از محصولات صادراتی ایران است.</p>
</body>
</html>
```

هر تغییر (نوع قلم، اندازه‌ی ۳۰ پیکسل و ضخامت bold) را پس از ذخیره‌ی صفحه در مرورگر ببینید.

۴۰ صفحه ۱۴۱ کارگاه

کارگاه ۱۵: طراحی پوسته‌ی تارنما (ایجاد پوشه‌ی iranianshop در www، ایجاد پرونده‌ی index.php، وارد کردن سبک جدول‌ها پس از سبک link_style_set و ذخیره/اجرا در مسیر www\iranianshop\index.php).

پرونده‌ی index.php (با رمزنگاری UTF-8 ذخیره شود). سبک جدول‌ها بعد از سبک link_style_set آمده است:

```
<?php
// index.php  (نسخه‌ی اولیه؛ همه‌ی بخش‌ها در یک پرونده)
?>
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
<meta charset="utf-8">
<title>فروشگاه محصولات ایرانی</title>
<style type="text/css">
body { font-family: Tahoma; background-color: #f5f5dc; }
.link_style_set a:link, .link_style_set a:visited { color: navy; text-decoration: none;
padding: 0 10px; }
.link_style_set a:hover { color: red; }
table.header  { width: 100%; background-color: #8b4513; color: white; text-align:
center; height: 80px; }
```

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

```
table.menu    { width: 100%; background-color: #deb887; text-align: center; height:
35px; }
table.content { width: 100%; height: 300px; background-color: white; }
table.footer  { width: 100%; background-color: #8b4513; color: white; text-align:
center; height: 40px; }
</style>
</head>
<body dir="rtl">
<table class="header"><tr><td><h1>فروشگاه محصولات ایرانی</h1></td></tr></table>
<table class="menu"><tr><td class="link_style_set">
  <a href="index.php">صفحه اصلی</a>
  <a href="register.php">عضویت در تارنما</a>
  <a href="login.php">ورود به تارنما</a>
  <a href="about.php">درباره ما</a>
  <a href="contact.php">ارتباط با ما</a>
</td></tr></table>
<table class="content"><tr><td>
محصولات
</td></tr></table>
<table class="footer"><tr><td>کلیه‌ی حقوق مادی و معنوی این تارنما متعلق به فروشگاه محصولات
ایرانی است.</td></tr></table>
</body>
</html>
```

نشانی اجرا: http://localhost/iranianshop/index.php؛ سرصفحه‌ی لوگو، منوی پیوندها، بخش محصولات و پاصفحه نمایش داده می‌شود.

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

۴۱ صفحه ۱۴۳ کارگاه

کارگاه ۱۶: بهینه‌سازی پوسته‌ی تارنما (ایجاد پوشه‌ی includes؛ ساخت پرونده‌های header.php و footer.php؛ حذف بخش اول و سوم از index.php؛ افزودن include در ابتدا و انتهای index.php؛ ذخیره و اجرا).

۱ و ۲ ـ پوشه‌ی iranianshop/includes ایجاد می‌شود. بخش اول (از ابتدا تا ابتدای بخش محتوا) در header.php و بخش سوم (پایین صفحه) در footer.php قرار می‌گیرد.

includes/header.php

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
<meta charset="utf-8">
<title>فروشگاه محصولات ایرانی</title>
<style type="text/css">
body { font-family: Tahoma; background-color: #f5f5dc; }
.link_style_set a:link, .link_style_set a:visited { color: navy; text-decoration: none;
padding: 0 10px; }
.link_style_set a:hover { color: red; }
```

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

```
table.header  { width: 100%; background-color: #8b4513; color: white; text-align:
center; height: 80px; }
table.menu    { width: 100%; background-color: #deb887; text-align: center; height:
35px; }
table.content { width: 100%; height: 300px; background-color: white; }
table.footer  { width: 100%; background-color: #8b4513; color: white; text-align:
center; height: 40px; }
</style>
</head>
<body dir="rtl">
<table class="header"><tr><td><h1>فروشگاه محصولات ایرانی</h1></td></tr></table>
<table class="menu"><tr><td class="link_style_set">
  <a href="index.php">صفحه اصلی</a>
  <a href="register.php">عضویت در تارنما</a>
  <a href="login.php">ورود به تارنما</a>
  <a href="about.php">درباره ما</a>
  <a href="contact.php">ارتباط با ما</a>
</td></tr></table>
<table class="content"><tr><td>
```

includes/footer.php (برچسب‌هایی را می‌بندد که در header.php باز شده‌اند):

```
</td></tr></table>
<table class="footer"><tr><td>کلیه‌ی حقوق مادی و معنوی این تارنما متعلق به فروشگاه محصولات
ایرانی است.</td></tr></table>
</body>
</html>
```

۴ تا ۷ ـ پس از حذف دو بخش از index.php فقط کلمه‌ی «محصولات» می‌ماند و include در ابتدا و انتها اضافه می‌شود:

```
<?php
include ("includes/header.php");
?>
محصولات
<?php
include ("includes/footer.php");
?>
```

خروجی مانند حالتی است که همه‌ی دستورها در یک پرونده‌ی index.php بودند و تغییری نکرده است.

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

۴۲ صفحه ۱۴۵ کارگاه

کارگاه ۱۷: طراحی صفحه وب پویای عضویت در تارنما (ایجاد پرونده‌ی register.php و نمونه‌برگ دریافت اطلاعات کاربر، ذخیره در پوشه‌ی iranianshop، تغییر پیوند عضویت در header.php و اجرا).

register.php (نمونه‌برگ با روش GET):

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

```
<?php include("includes/header.php"); ?>
<h2>عضویت در تارنما</h2>
<form action="register_action.php" method="get">
  نام کاربری: <input type="text" name="username"><br><br>
  گذرواژه: <input type="password" name="password"><br><br>
  تکرار گذرواژه: <input type="password" name="repassword"><br><br>
  رایانامه: <input type="text" name="email"><br><br>
  <input type="submit" name="submit" value="ثبت‌نام">
</form>
<?php include("includes/footer.php"); ?>
```

تغییر پیوند عضویت در includes/header.php:

```
<a href="register.php">عضویت در تارنما</a>
```

با اجرای http://localhost/iranianshop/register.php صفحه‌ی عضویت در قالب پوسته‌ی تارنما نمایش داده می‌شود.

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

---

۴۳ صفحه ۱۴۷ پرسش

اطلاعات این نمونه‌برگ با چه روشی به صفحه وب پویا ارسال می‌شود؟

با روش GET؛ زیرا مقدار صفت method در برچسب <form> برابر get است (method="get").

---

۴۴ صفحه ۱۴۷ کارگاه

کارگاه ۱۷ (ادامه): ایجاد صفحه‌ی وب پویای دریافت‌کننده‌ی اطلاعات نمونه‌برگ (register_action.php) و بررسی عملکرد ارسال اطلاعات به روش GET.

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

register_action.php:

```
<?php
include ("includes/header.php");
$username   = $_GET["username"];
$password   = $_GET["password"];
$repassword = $_GET["repassword"];
$email      = $_GET["email"];
echo "<p>نام کاربری: $username</p>";
echo "<p>رایانامه: $email</p>";
include ("includes/footer.php");
?>
```

پس از پر کردن فیلدها و کلیک روی کلید «ثبت‌نام»، اطلاعات وارد شده در صفحه‌ی دریافت‌کننده نمایش داده می‌شود.

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

۴۵ صفحه ۱۴۸ پرسش

در نوار نشانی شکل ۱۸ چه اطلاعاتی مشاهده می‌شود؟ مشاهده‌ی کدام یک از این اطلاعات می‌تواند باعث احتمال نفوذ به تارنما شود؟

در نوار نشانی، علاوه بر نشانی صفحه‌ی دریافت‌کننده، همه‌ی اطلاعات نمونه‌برگ به شکل جفت‌های «نام=مقدار» دیده می‌شود، مانند:

```
http://localhost/iranianshop/register_action.php?
username=ali&password=1234&repassword=1234&email=ali%40gmail.com&submit=ثبت نام
```

دیدن **نام کاربری و به‌ویژه گذرواژه** (و تکرار آن) در نوار نشانی خطرناک است؛ هر کس که پشت سر کاربر باشد یا تاریخچه‌ی مرورگر را ببیند می‌تواند با آن‌ها به تارنما نفوذ کند.

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

۴۶ صفحه ۱۴۸ کارگاه

کارگاه ۱۷ (مراحل ۷ تا ۹): در پرونده‌ی register.php روش ارسال داده‌های نمونه‌برگ را به POST تغییر دهید؛ در register_action.php همه‌ی $_GET ها را به $_POST تغییر دهید و عملکرد روش POST را بررسی کنید.

در register.php:

```
<form action="register_action.php" method="post">
```

در register_action.php:

```
$username   = $_POST["username"];
$password   = $_POST["password"];
$repassword = $_POST["repassword"];
$email      = $_POST["email"];
```

پس از ثبت‌نام، اطلاعات نمونه‌برگ مانند قبل نمایش داده می‌شود، ولی نوار نشانی فقط register_action.php را نشان می‌دهد و نام کاربری و گذرواژه در آن دیده نمی‌شود (شکل ۱۹)؛ بنابراین ارسال امن‌تر است.

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

۴۷ صفحه ۱۴۹ پژوهش

به کمک هنرآموز خود الگوهای FILTER_FLAG_SCHEME_REQUIRED و FILTER_VALIDATE_URL را برای تابع filter_var بررسی و با یک ایده شبیه‌سازی کرده، در خروجی مرورگر نتیجه را نمایش دهید.

- FILTER_VALIDATE_URL: درستی ساختار نشانی اینترنتی (URL) را بررسی می‌کند.
- FILTER_FLAG_SCHEME_REQUIRED: همراه با الگوی بالا، وجود پروتکل (مانند http://) را در نشانی اجباری می‌کند (در PHP 7.1 باید به‌عنوان آرگومان سوم نوشته شود؛ در نسخه‌های جدید، FILTER_VALIDATE_URL به‌تنهایی وجود پروتکل را الزامی می‌داند و این پرچم حذف شده است).

```
<?php
$url1 = "http://www.roshd.ir";
$url2 = "www.roshd.ir";
foreach (array($url1, $url2) as $u) {
  if (filter_var($u, FILTER_VALIDATE_URL)) {
    echo "$u : نشانی معتبر است<br>";
  } else {
    echo "$u : نشانی معتبر نیست<br>";
  }
}
?>
```

خروجی: نشانی اول معتبر است ولی نشانی دوم چون پروتکل ندارد نامعتبر است.

```
http://www.roshd.ir : نشانی معتبر است
www.roshd.ir : نشانی معتبر نیست
```

این فایل توسط سایت ایران‌توشه تهیه شده است.
irantooshe.ir
ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

۴۸ صفحه ۱۴۹ کارگاه

کارگاه ۱۸: اعتبارسنجی اطلاعات ارسالی نمونه‌برگ (بررسی پر بودن فیلدهای ضروری، یکسان بودن گذرواژه و تکرار آن، درستی قالب رایانامه؛ سپس امتحان با داده‌های خطادار).

۱ـ دستورهای زیر به ابتدای register_action.php اضافه می‌شود (بررسی وجود و پر بودن فیلدها):

```
<?php
if (!isset($_POST["username"]) || empty($_POST["username"]) ||
    !isset($_POST["password"]) || empty($_POST["password"]) ||
    !isset($_POST["email"])    || empty($_POST["email"])) {
```

```
    exit("لطفاً همه‌ی فیلدهای ضروری را پر کنید.");
}
?>
```

۲ـ بررسی یکسان بودن کلمه‌ی عبور و تکرار آن:

```
<?php
if ($_POST["password"] != $_POST["repassword"]) {
    exit("گذرواژه و تکرار آن یکسان نیستند.");
}
?>
```

۳ـ بررسی صحت نشانی رایانامه:

```
<?php
if (!filter_var($_POST["email"], FILTER_VALIDATE_EMAIL)) {
    exit("قالب رایانامه درست نیست.");
}
?>
```

۴ـ اگر فیلد خالی بماند، دو گذرواژه متفاوت باشند یا رایانامه بدون علامت @ نوشته شود، به‌ترتیب پیام مربوط نمایش داده می‌شود و اجرای برنامه با exit متوقف می‌شود. هنگامی‌که همه‌ی داده‌ها درست باشند، اطلاعات ثبت و نمایش داده می‌شود.

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

۴۹ صفحه ۱۵۳ کارگاه

کارگاه ۱۹: نمایش پیام «به فروشگاه محصولات ایرانی خوش آمدید» با متد alert در صفحه‌ی message، نوشتن همین کد در بخش head صفحه‌ی اصلی فروشگاه و ایجاد صفحه‌ی confirm با کادر تأیید که با کلیک روی ok یا cancel پیام مناسب نمایش دهد.

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

صفحه‌ی message.html:

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
<meta charset="utf-8">
<title>message</title>
</head>
<body>
<script type="text/javascript">
  window.alert("به فروشگاه محصولات ایرانی خوش آمدید");
</script>
</body>
</html>
```

برای صفحه‌ی اصلی فروشگاه، همین تگ <script> را در بخش <head> (مثلاً در includes/header.php) قرار می‌دهیم تا هنگام باز شدن صفحه پیام نمایش داده شود. صفحه‌ی confirm.html:

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
<meta charset="utf-8">
<title>confirm</title>
</head>
<body>
<script type="text/javascript">
  var r = window.confirm("آیا از ورود به فروشگاه مطمئن هستید؟");
  if (r == true) {
    window.alert("شما دکمه‌ی OK را انتخاب کردید.");
  } else {
    window.alert("شما دکمه‌ی Cancel را انتخاب کردید.");
  }
</script>
</body>
</html>
```

اگر کاربر روی OK کلیک کند متد مقدار true و اگر روی Cancel کلیک کند مقدار false برمی‌گرداند و پیام مربوط نشان داده می‌شود.

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

۵۰ صفحه ۱۵۵ کارگاه

کارگاه ۲۰: اعتبارسنجی اطلاعات ورودی (افزودن دستورها به پرونده‌ی register.php؛ ذخیره و انجام فرایند ثبت‌نام بدون وارد کردن نام کاربری و بررسی پیام‌های ایجادشده).

در بخش <head> پرونده‌ی register.php (یا در ابتدای محتوا) تابع زیر را اضافه می‌کنیم:

```
<script type="text/javascript">
function checkForm() {
  var user = document.getElementById("username").value;
  if (user == "") {
    alert("لطفاً نام کاربری را وارد کنید.");
    return false;
  }
  return true;
}
</script>
```

به برچسب input نام کاربری شناسه (id) داده و دکمه‌ی ثبت‌نام را به تابع متصل می‌کنیم:

```
<input type="text" name="username" id="username">
...
<input type="submit" name="submit" value="ثبت‌نام" onclick="return checkForm()">
```

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

اگر ثبت‌نام بدون نام کاربری انجام شود، رویداد onclick تابع checkForm را اجرا می‌کند، پیام «لطفاً نام کاربری را وارد کنید.» نمایش داده می‌شود و چون تابع false برمی‌گرداند، نمونه‌برگ ارسال نمی‌شود.

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت